

ROMÁRIO DE SOUZA FARIA

Nationaliteit:	Braziliaanse
Geboortejaar:	1966
Bijnamen:	O Baixinho ('het kleintje') en O Gênio da grande área ('het genie van het strafschopgebied')
Te herkennen aan:	zijn geringe lengte (1.68 m), onschuldige bruine ogen en een immer vermoeide houding

‘NIET DANSJE DOEN, NIET WIPPIE DOEN, NIET SCOREN’

Ergens in de zomer van het jaar 1994. *O Globo*, de grootste krant van Brazilië, wijdt een volle pagina aan een reeks vrouwen, die Romário tot dan toe heeft veroverd. Het is slechts een selectie van 25. Ze staan met foto, naam en toenaam vermeld. Ook valt er te lezen hoelang de voetballer – op dat moment dé ster van het nationale elftal – met ze is omgegaan (lees: vreemdgegaan). Natuurlijk staat Monica ertussen. Zijn vrouw is al zo vaak door ‘O Baixinho’ bedrogen, dat ze waarschijnlijk niet eens meer van deze publicatie zal opkijken.

Zijn vriend en medespeler van FC Barcelona, Hristo Stoichkov, zei eens dat Romário zich altijd maar om twee zaken bekommerde: doelpunten scoren en het hebben van seks met vrouwen. En het Braziliaanse wonderkind was het daar eigenlijk roerend mee eens. Ooit gaf hij onomwonden toe een *womanizer* te zijn. ‘Ik heb het wel eens met drie verschillende vrouwen op één dag gedaan.’ Hij beaamde met meer dan duizend vrouwen het bed te hebben gedeeld (plus lid te zijn van de Mile High Club). Eenmaal deed hij ‘het’ in het beroemde Maracanã-stadion. Hoe ze heette en wanneer het precies gebeurde; dat zou de doorgewinterde losbol echt niet meer weten. ‘Maar het was een gouden kans. Na een wedstrijd tegen Corinthians moest ik als enige blijven voor een dopingcontrole. Iedereen was al weg toen een vriendin toevallig langskwam. Een functionaris zat te slapen bij de deur van de kleedkamers en merkte er niks van.’ (*de Volkskrant*, 2010)

Monica, na zeven jaar huwelijk inmiddels zijn ex-vrouw, zou later Romário’s uitspattingen haarfijn blootleggen. Zo was het moment dat zij hem in Barcelona met een cabaretdanseres betrapte de druppel die de emmer deed overlopen. ‘Hoe beroemder hij werd, hoe meer vrouwen hij achter zich aan had lopen. En intussen gedroeg hij zich thuis als een dictator, een echte hond. Ik moest altijd hoge hakken en korte rokjes dragen. Ook had ik verplicht lippenstift op, terwijl ik daar helemaal niet van hield.’ (*Manchete*, 1995)

Monica was pas zeventien toen ze haar grote jeugdliefde op een voetbalveld trouwde. Dat was pal voordat het piepjonge echtpaar naar PSV in Eindhoven afreisde (én pal na zijn vrijgezellenfeest in een stripclub). Het fotomo-

delletje uit een welgesteld gezin leerde Romário kennen toen hij nog een onbekende speler was en in de sloppenwijk Jacarezinho van Rio de Janeiro woonde. Hij zwierf veel op straat, waar hij – ondanks een chronische astma – elke dag urenlang kon voetballen. Vader Edevair werkte als verfmixer in een verffabriek; het gezin had het niet breed. Ze woonden in een zelfgemaakt krottenhuis. De branieschopper kreeg thuis regelmatig klappen als hij weer eens wat had uitgevroten. Maar iedere werkdag stond zijn vader ‘s ochtends om vier uur, nog voor zijn werkdag, naast zijn bed om op het naast hun huisje gelegen veld bij de spoorbaan met Romário te gaan voetballen.

Kleine Romário – volgens zijn moeder maar 1,8 kilo bij zijn geboorte en perfect passend in een schoenendoos – blijkt overigens ook enorm te kunnen springen en zou zo kunnen gaan volleyballen. Toch kiest hij voor Rio’s tweede voetbalclub Vasco da Gama. Daar blijkt al dat de jongeling niet de makkelijkste is. Hij ontbreekt regelmatig op de training. Ook is hij in wedstrijden vaak afwezig. De reden? Hij vindt dat de leiding van de club te weinig vertrouwen in hem stelt. Daarom gooit hij zijn kont tegen de krib. Tijdens wedstrijden wacht hij als spits ‘gewoon’ tot de bal bij hem in de buurt komt... ‘Soms doe ik net alsof ik slaap,’ grapt hij. De eigenwijze tiener blijkt niet op zijn mondje gevallen. Toch maakt hij op 6 februari 1985 zijn profdebuut. En, opvallend genoeg, hij scoort niet.

Tja, terwijl doelpunten maken juist Romário’s handelsmerk werd. De kleine dribbelaar heeft ontelbare verdedigingen voor schut gezet.

Ja, allereerst in dienst van PSV. Na zijn succesvolle optreden op de Olympische Spelen van 1988 – hij wordt er topscorer – lijven de Eindhovenaren hem in. Hoofdsponsor Philips maakt een zeer lucratieve deal. Optimaal wordt gebruik gemaakt van het valutavoordeel. Bovendien legt PSV voor het eerst internationaal de portretrechten voor een speler vast. In vijf jaar tijd pakt de Braziliaan drie landstitels en twee bekercups. Bovendien laat hij zich drie maal tot topscorer van de eredivisie kronen. Hij kan doelpunten maken als de beste, maar Romário laat het ook geregeld flink afweten. Trainer Bobby Robson zegt het hem een keer recht in zijn gezicht: ‘De ene keer speel je als Pelé, de volgende keer als Mickey Mouse.’ Het zo getalenteerde etterbakje ontbreekt geregeld op de trainingen, wendt blessures voor en blijft vaak langer dan afgesproken op vakantie in zijn geboorteland (vanwege heimwee, privéproblemen, carnaval of zelfs een muggenbeet...). In Brazilië moppert men er intussen ook flink op los. Bondscoach Sebastião

Lazaroni vervloekt zijn landgenoot wanneer die zich opnieuw afmeldt voor een interland. ‘Een schande is het met spelers die hun vakantie verkiezen boven de eer van hun land. Met hen kan ik niets beginnen, die verdienen helemaal geen selectie.’ (V.I., 1989)

Verbaasde journalisten ontdekken een keer dat de duivelse Romário illegaal meespeelt met een oefenwedstrijd van de club Estrela. In Eindhoven halen ze hun schouders op. Daar weet men dat hun vedette, tegen alle afspraken in, zelfs regelmatig met zijn familie-elftal een potje (illegaal) voetbalt. Hij heeft het geluk dat PSV-manager Kees Ploegsma hem altijd de hand boven het hoofd houdt. Die verdedigt hem zelfs met: ‘De trainers moeten niet zeuren. Toen we hem kochten wisten we waar we aan begonnen.’

Maar PSV heeft toch op een gegeven moment zelfs een werkgroep moeten formeren om uit te zoeken waarvoor hij telkens zo vaak en lang in Rio verbleef?

Zeker, dat is gebeurd, al leverde dat niets op. De club focust zich dus maar op het onprofessionele gedrag van de kleine man op de velden in *Holanda*. En ook daar is hij niet altijd even populair. ‘Hij laat mensen moeiteloos barsten.’ (*Hard Gras*, 2012) Een groot aantal spelers van PSV is hem helemaal zat. Erwin Koeman in *Elsevier*: ‘Het is alleen maar ikke, ikke, ikke. Zelfs zijn vrouw wordt als slaaf behandeld.’ En collega Wim Kieft: ‘Vaak zei hij: “Geef mij de bal, dan dribbel ik vijf man voorbij en geef ik hem aan jou om te scoren.” Dat gebeurde dus nooit. Hij scoorde ze gewoon zelf.’ Kieft, die regelmatig buiten het stadion een afspraak met de Braziliaan had, maar even zo vaak werd ‘vergeten’, zegt het hem een keer recht in zijn gezicht. Romário is een ‘klootzak.’ Zelfs zijn teamgenoot en vriend Stan Valckx noemt Romário een superegoïst.

En hoe reageerde Romário daarop?

Schouderophalend. Dat iedereen zich aan de regels moest houden, pareerde hij ook simpel met: ‘Ik ben niet iedereen’. En natuurlijk ontkende hij verwend te zijn, vond hij de trainingen daags na een wedstrijd maar onzin. Ook wist Romário precies wie zijn criticasters binnen de spelersgroep waren. Hij negeert ze en noemt ze ‘houten klazen.’ (*Andere Tijden Sport*)

En toen? Wat gebeurde er daarna?

Hij wordt onmogelijk bij de club. Dat hij als enige zijn auto niet op de parkeerplaats maar pal voor de kleedkamer parkeert en graag vals speelt bij kaarten, is nog tot daar aan toe. Maar hij weigert Nederlands te leren spreken waardoor het communiceren met zijn medespelers vaak problemen geeft. Hij mijdt de spelersbus en het spelershome. Verder laat Romário cameraploegen voor niks wachten of kijkt hij niet om naar de rekeningen en belastingaanslagen die bij hem op de deurmat liggen. Manager Kees Ploegsma staat regelmatig voor Jan Lul op het vliegveld te wachten. De spits bezoekt op een gegeven moment ongeveer alle discotheken in Nederland, waar hij nog wel eens tot drie, vier uur (met cola weliswaar) doorzakt. Als trainer Hans Westerhof een boetepot invoert, trekt de Braziliaan gelijk zijn portemonnee: 'Hier trainer, dan kom ik alleen vrijdag op tijd.'

Lachen... Berucht wordt hij natuurlijk vanwege zijn gelispelde mantra 'Romário beetje moe'...

Ja, zodra er naar zijn gemoedstoestand gevraagd wordt, is hij weer moe. Hij stapt veel, maar slaapt minstens even zoveel, gemiddeld veertien uur per dag (meestal met de zoveelste blondine). PSV moet zelfs iemand benoemen die hem elke ochtend uit zijn bed haalt. Voordeel: zodra er fysieke tests op het programma staan, blijkt hij altijd weer zo fit als een hoentje. Uiteindelijk zegt hij in 1993 PSV na vijf seizoenen en 165 doelpunten (in 167 duels) vaarwel. Hij speelt twee jaar voor Barcelona, waar hij na een conflict met trainer Johan Crujff vertrekt.

Conflict?

Ja, Crujff was niet zo blij dat zijn spits zonder zijn goedkeuring de hele voorbereiding op het seizoen 1994/95 aan zich voorbij liet gaan. De Braziliaan vond dat hij dat wel verdiend had na zo'n geweldig gespeeld WK (zie later). Hij feestte zich in Rio een slag in de rondte.

Toch vond Crujff Romário de beste speler waarmee hij in Spanje had gewerkt...

Klopt. Hij liet hem zelfs een keer voortijdig wisselen omdat Romário zonodig carnaval moest vieren. Crujff wilde natuurlijk helemaal niet aan de trip meewerken, maar beloofde dat als hij die wedstrijd twee keer zou scoren, hij gelijk mocht gaan. Binnen twintig minuten was het twee maal

raak, Romário vroeg om een wissel en kon zo alsnog zijn vliegtuig halen... Romário noemt J.C. later – hoe kan het ook anders na zo'n wissel – 'veruit de beste coach' in zijn loopbaan.

////////////////////////////////////
**ZODRA DE BEL-
LEN RINKELEN.
ZIET ZE HAAR
MAN MET EEN
ZOVEELSTE
VEROVERING
NAAR DE NOOD-
UITGANG SPUR-
TEN...**
////////////////////////////////////

Toch kwam er dus na twee jaar een einde aan hun liefde en keert hij terug naar zijn vaderland... om vervolgens vrolijk door te gaan met zijn leventje van levensgenieter. Samen met Savio en de al even licht ontvlambare Edmundo – bijgenaamd 'Het beest' vanwege al zijn kaarten en gewelddadige acties op het veld – wordt Romário bij Flamengo 'the Bad Boys' genoemd. Ze zitten meer achter de drank en vrouwen aan dan dat ze aan voetbal denken. Want (citaat Romário): 'Niet dansje doen, niet wippie doen, betekent niet scoren.' Legendarisch is overigens

zijn terugkeer in Brazilië. Bij aanvang van zijn eerste wedstrijd, voor een eindelijk weer eens bijna uitverkocht Maracanã-stadion, wordt hij uitgebreid gefêteerd. Alle cameraploegen struikelen over elkaar als hij het veld betreedt, de toeschouwers gaan uit hun dak. Maar uiteindelijk, tijdens de wedstrijd tegen aartsrivaal Fluminense, zet hij werkelijk geen stap te veel. *O Globo*, de nationale krant van Brazilië, 'beloont' hem de volgende dag met het cijfer 1.

Overigens is een maand voor de aanvang van het WK in 1994 zijn 64-jarige vader ontvoerd. De misdadigers eisen een losgeld van omgerekend vijf miljoen euro. In een ingezonden brief in de landelijke krant *Jornal do Brasil* smeekt Romário de kidnappers zijn vader te sparen. De spits van Barcelona verklaart begrip te hebben voor de motieven van de ontvoerders, maar stelt ook vast: 'Ik heb het Braziliaanse volk veel mooie momenten bezorgd. De ontvoering van mijn vader heb ik niet verdiend.' (*de Volkskrant*) Een politiemacht van ongeveer duizend agenten, gesteund door de drugsmafia uit de sloppenwijken, bevrijdt papa Romário uiteindelijk na zes dagen. Pikant detail: de ontvoering zou in scène zijn gezet door Romário's broer en zijn lijfwacht. Hun opzet was de Braziliaanse voetbalbond te dwingen het losgeld te betalen.

Een paar dagen voor de halve finale tegen Zweden staat het spelershotel van de Braziliaanse selectie in vuur en vlam. Monica, de blonde jeugd-vriendin van Romário, is inmiddels allang het stadium van ‘eeuwige vrouw’ gepasseerd. Haar vent boemelt er al sinds zijn PSV-tijd lustig op los; dat weet zij ook wel. In de door hem geautoriseerde biografie ‘Van goot tot god’ staat te lezen dat hij eindeloos vreemdging. Maar Monica snapt het even helemaal niet meer als haar de toegang tot de verdieping van Romário in het spelershotel wordt geweigerd. Ze is toch de eega van Romário? Als de bewaking voet bij stuk houdt, steekt ze, gek geworden van jaloezie, stiekem haar aansteker onder het rookalarm. Zodra de bellen rinkelen, ziet ze haar man met een zoveelste verovering naar de nooduitgang spurten...

In Rio de Janeiro wachten de fans de dag na afloop van het WK tot half zeven in de ochtend op de aankomst en zegetocht van hun helden. Brazilië heeft in Amerika de wereldtitel gewonnen. Romário wordt verkozen tot ‘Beste speler van het toernooi’ en later, door de FIFA, zelfs tot ‘Wereldvoetballer van het Jaar’. Hij heeft op het WK vijf maal gescoord. Telkens klinkt het ‘Romáriooooo!!! Romáriooooo!!!’ in de huiskamers als de sambaster er weer één in het netje legt. Eind jaren ’90 wint hij met zijn land ook twee maal de Copa América. Intussen hopt Romário van club naar club. Zo zal hij voordat hij stopt drie keer een periode voor Flamengo en zelfs vier keer voor Vasco da Gama uitkomen. En ook dan gedraagt hij zich vreselijk egocentrisch. Hij heeft maling aan zijn medespelers. Bij Valencia wordt zijn salaris zwart betaald, dat bevestigt later de toenmalige voorzitter Francisco Roig. Gevolg: een zoveelste rel.

Om maar zijn ultieme doel te halen – het scoren van 1000 doelpunten – zwerft Romário zelfs van werelddeel naar werelddeel. Zo speelt hij in Qatar, Australië en in Amerika. Voetballen – wat heet, hij beweegt alleen als hij kan scoren – doet hij voor bijna lege tribunes. Op de stranden van Miami voelt hij zich weer helemaal thuis. Vrouwen van latijnse afkomst, die zich realiseren wie hij is, kijken bewonderend toe hoe hij voetvolleyt. Romário noemt het met een twinkeling in zijn ogen ‘lekker buitenspelen.’ Hier is het, net zoals in Rio, licht. Nederland was daarentegen een koude, donkere kelder. Hij stort zich uiteraard weer diep in het uitgaansleven. ‘Ik ben een zwerfkat, met de nacht als vriend. Als ik aan mijn eerdere periodes terugdenk, tussen mijn 18de en 30ste, ook toen ik bij PSV speelde, dan kan ik me niet herinneren dat ik veel sliep. Ik dans- te, ontbeet en trainde. Het leek me niet te schaden.’ (*Algemeen Dagblad*)

Op 20 mei 2007 is het zover. Dan scoort Romário – inmiddels 41 jaar oud – zijn duizendste doelpunt. In de 46ste minuut benut hij voor Vasco op zijn geheel eigen, nonchalante wijze een strafschop. Hij wordt bedolven door medespelers en journalisten. De wedstrijd tegen Sport Recife ligt zestien minuten stil. In *Esporte Interativo* zegt hij nu meer bereikt te hebben dan Maradona: ‘Pelé is de onbedreigde nummer één voor mij, daarna kom ik.’ De grote vraag blijft of Romário’s tellingen wel kloppen. Criticasters beweren dat jeugd-, amateur- en oefenwedstrijden meegerekend zijn. Ook organiseerde zijn club, Vasco da Gama, veel oefenpotjes tegen inferieure tegenstanders om zo zijn totaal maar te kunnen opschroeven. Beweerd wordt dat Romário zijn medespelers zelfs betaalde om in de spits te kunnen spelen. Een nauwelijks bekend feit is dat hij in hetzelfde jaar van zijn duizendste treffer op doping is betrapt. Het middeltje finasteride zou echter in een haargroeimiddel zitten, dat hij al een tijdje gebruikte. Met terugwerkende kracht krijgt hij nog een gerucht over doping bij PSV voor zijn kiezen. In *de Volkskrant* ontkent hij ook dat stellig: ‘Het enige wat een beetje in de buurt kwam, waren de glaasjes wodka die mijn medespelers van PSV dronken tijdens de rust van een paar wedstrijden.’

Toch was het daarna wel een beetje over met O Baixinho...

Langzaam raakt hij in een heel andere wereld verzeild, die van de coaching en politiek. En ook daar kent hij conflicten met niet de minsten. In 1998 bedigde hij al bondscoach Zagallo en diens assistent Zico nadat die hem dat jaar buiten de selectie voor het WK hadden gehouden. De officiële lezing was dat de technische staf Romário vanwege een blessure thuisliet, maar in werkelijkheid vreesden zij dat Romário’s aanwezigheid de sfeer in de groep onmiddellijk zou verpesten. De superster van het vorige WK noemt Zico, zelf deelnemer aan drie (verloren, dat wel) wereldkampioenschappen, een ‘geboren loser.’ Romário laat het hier echter niet bij. Uit wraak moet zijn personeel de toiletdeuren, van een nachtclub die hij bezit, beschilderen met weinig vleierende afbeeldingen van de twee. Op één daarvan zit Zagallo met zijn broek naar beneden op de toiletpot, op de ander wacht Zico, een rol toiletpapier in zijn hand, op zijn beurt.

Dat hij vier jaar later niet optreedt op het WK, heeft de vedette aan zijn leeftijd (36), eigengereidheid en zelfoverschatting te danken. ‘Ik ben nog altijd de beste spits van Brazilië.’ Eerder weigert hij een wedstrijd tegen Colombia te spelen. Bondscoach Scolari is boos en selecteert hem niet meer.

Op de vraag of hij de WK-wedstrijden op televisie gaat bekijken, antwoordt Romário stoïcijns: 'Die beginnen toch om zes uur in de ochtend? Mooi, want dan kom ik meestal net thuis.'

Als manager van voetbalclub América ontslaat hij trainer en goede vriend Bebeto, die in 1994 nog samen met Romário het uiterst succesvolle aanvalsduo van de wereldkampioen vormde. De grote Pelé is volgens Romário een museumstuk en geestelijk gestoord. 'Als hij niet praat, is hij een poëet. Hij kraamt immers altijd onzin uit. Maar ik ben altijd zeer katholiek geweest. God zegt dat men de onwetenden moet vergeven, dus vergeef ik de onwetenden.' Pelé, op zijn beurt, is niet gediend van de uitspraken van Romário. De Braziliaan reageert op niet mis te verstane wijze met: 'Ik geloof niet dat hij zo katholiek is als hij beweert. Als dat zo was, had hij zijn dochter erkend door naar haar begrafenis te gaan.' Zij stierf in 2006. (DPA)

En waarom is hij daarna dan in de politiek gegaan?

Een opvallende keuze, ja. Hij wordt gemeenteraadslid in Rio voor de socialistische partij (PSB) en wil zelfs burgemeester worden. Dat laatste mislukt. Later wordt hij wel federaal afgevaardigde. Boze tongen beweren dat hij dit alleen maar doet om van zijn schulden af te komen. De slimmerik heeft aan belastingontduiking gedaan. Maar helaas is de rechter ook niet gek en die veroordeelt hem tot het betalen van een boete van omgerekend een half miljoen euro. Daardoor moet hij zijn appartement in Rio verkopen. 'Iedereen denkt maar dat ik een boef ben, maar dat ben ik niet. Ik betaal vier alimentaties en dat hakt er best in,' sputtert de ex-speler tegen. Romário, die inmiddels zes kinderen bij vier verschillende vrouwen heeft, belandt zelfs een nachtje in de cel omdat hij weigert de alimentatie aan zijn ex-vrouw Monica te betalen. Hij is zierend: 'Ik moet 20.000 euro per maand neerleggen, terwijl 14.000 volgens mij al meer dan genoeg is.' (ANP) Korte tijd daarna wordt hij tot een celstraf van drieënhalf jaar veroordeeld wegens het ontduiken van belastingen. Hij komt er uiteindelijk af met een taakstraf van tweeënhalf jaar.

Tot slot. Voor het WK van 2014, dat in zijn eigen land wordt georganiseerd, krijgt Romário regelmatig ruzie met de hoge heren van de FIFA en hun 'marionetten' in het organisatiecomité, zijn landgenoten Ronaldo en Pelé. De bevolking heeft volgens de ex-voetballer geen idee hoeveel hun land aan het WK verspilt. Over Ronaldo: 'Hij had publiekelijk beloofd te zullen zorgen

voor WK-kaarten voor mensen met een handicap. Er is niks geregeld.' Als Ricardo Teixeira, de beruchte voorzitter van de Braziliaanse voetbalbond, vanwege een enorm corruptieschandaal het land ontvlucht, zegt Romário blij te zijn van dat 'kankergezwel' af te zijn. Hij roept op tot betogingen, noemt het geld dat er over de balk wordt gegooid 'schaamteloos' en zegt dat 'het genoeg is geweest met alle diefstal en vernederingen. Ze komen hier alleen de boel opbouwen, pakken hun winst en verdwijnen weer net zo snel. De FIFA betaalt zelfs geen belastingen.' FIFA-president Sepp Blatter en secretaris-generaal Jerome Valcke noemt hij respectievelijk 'hoerenjong' en 'afperser'. Romário: 'Ze zijn corrupt, maken zich schuldig aan chantage. De kaartjes zijn bijna twee keer zo duur als op het laatste WK in Zuid-Afrika. Laat me raden waar het geld is gebleven... We kunnen niets van de FIFA verwachten. Het land Brazilië zal na afloop van het WK de grote verliezer zijn.' (*ESPN en Urgente24*)

Romário, Romário... Aan vrouwelijk schoon nooit gebrek. Hele discotheken werden afgezet als meneer binnenkwam. Hij piste ooit als kersvers lid van het nationale jeugdteam over het balkon van zijn hotel. En als gelou-terd lid van de Goddelijke Kanaries ging hij regelmatig voor de wedstrijd naar de hoeren of had hij sex in het toilet van een vliegtuig. In Eindhoven had Romário in het Holiday Inn zelfs permanent een kamer gereserveerd. Zo kon hij zich ongezien met een meisje terugtrekken. Onverbeterlijk eigenwijs was hij. En nu? Niks veranderd: hij voetvolleyt op de *praias* van Rio, is inmiddels voor de vierde keer getrouwd en ach... geniet nog altijd 'met volle teugen,' zoals hij dat noemt.